ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΑΡΘΡΟ

Οι προσδοκίες των εθελοντών αιμοδοτών και η παρακίνηση για συνεχιζόμενη αιμοδοτική δράση

Θεοδώρα Καμπέρη[1], Μαρία Κηπουροπούλου[2]

1. Νοσηλεύτρια, Υπεύθυνη τμήματος αιμοδοσίας ΓΝ Φλώρινας
2. Νοσηλεύτρια, MSc, Γραφείο Εκπαίδευσης ΓΝ Φλώρινας

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Εισαγωγή: Η επένδυση για την διατήρηση της εμπιστοσύνης των αιμοδοτών, η ασφάλεια του αίματος και των προϊόντων του και η αποτελεσματικότητα που επιδεικνύουν οι επαγγελματίες υγείας, είναι ζωτικής σημασίας, διότι με τον τρόπο αυτό μπορεί να ενισχυθεί η προσέλκυση δοτών.

Σκοπός: Σκοπός της παρούσας έρευνας, είναι η ανάδειξη των σημαντικότερων παραγόντων που ευθύνονται για την προσέγγιση και κινητοποίηση των εθελοντών αιμοδοτών.

Μεθοδολογία: Πραγματοποιήθηκε, μικτό ερευνητικό σχέδιο στο οποίο χρησιμοποιήθηκαν ποσοτικές και ποιοτικές μέθοδοι στην Μονάδα Αιμοδοσίας του Νοσοκομείου. Το δείγμα αποτέλεσαν 416 αιμοδότες εθελοντές και μη. Διατυπώθηκαν ερευνητικά ερωτήματα για το έτος 2020. Η συλλογή των δεδομένων έγινε με την μορφή ειδικά διαμορφωμένου ερωτηματολογίου. Η στατιστική ανάλυση έγινε με το λογισμικό πρόγραμμα Statistical Package for Social Sciences (IBMSPSS), έκδοση 22.0.

Αποτελέσματα: Σε ποσοστό [70, 7%] οι δότες αίματος στη πλειοψηφία τους ήταν άνδρες, ηλικίας 36-50 ετών. Η αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της μελέτης έδειξε ότι οι δότες αίματος ήταν εθελοντές σε ποσοστό [82.9%], ενώ το υπόλοιπο ποσοστό [17,1%] αναγκάστηκε να δώσει αίμα, λόγω ανάγκης συγγενικού προσώπου.

Συμπεράσματα: Τα ευρήματα της μελέτης καταδεικνύουν την ανάγκη ουσιαστικών παρεμβάσεων, εφαρμογή βέλτιστων τεχνικών και μεθόδων προσέγγισης, αλλά και διατήρησης των αιμοδοτών. Η παρότρυνση των ατόμων για αιμοδότηση, αποτελεί μια διαδικασία μείζονος σημασίας που απαιτεί συνεχείς προσπάθειες. Η επάρκεια αίματος εξασφαλίζεται μόνο με σταθερούς συστηματικούς αιμοδότες.

Λέξεις Κλειδιά: Αιμοδότης, προσέλκυση αιμοδοτών, συνεχιζόμενη παρακίνηση για αιμοδότηση

Υπεύθυνος αλληλογραφίας: Μαρία Κηπουροπούλου
e-mail: marikip@hotmail.com

Ημερομηνία υποβολής: 23/04/2021
Ημερομηνία δημοσίευσης: Σεπτέμβριος 2022

Σημείωμα εκδότη: Η παρούσα δημοσίευση εκφράζει την προσωπική άποψη των συγγραφέων.

Αναφορά του άρθρου ως: Καμπέρη Θ. & Κηπουροπούλου Μ. (2022). Οι προσδοκίες των εθελοντών αιμοδοτών και η παρακίνηση για συνεχιζόμενη αιμοδοτική δράση. Ελληνικό Περιοδικό Νοσηλευτικής Επιστήμης 15(3), https://doi.org/10.24283/hjns.202233

ΒΑΣΙΚΑ ΣΗΜΕΙΑ

- **Η προσέλκυση αιμοδοτών, είναι μια δραστηριότητα εξειδικευμένη και απτή, η οποία απασχολεί την ελληνική πραγματικότητα καθώς η εθελοντική αιμοδοσία εξελίσσεται με αργούς ρυθμούς**
- **Η διαμόρφωση αιμοδοσιακής συνείδησης, σταδιακά από τα νεότερα τμήματα του πληθυσμού, δηλαδή τα παιδιά και τους εφήβους, αναδεικνύουν την αντιληπτή ευθύνη της πληροφόρησης και την υποχρέωση της δωρεάς**
- **Η αποτελεσματική εφαρμογή προγραμμάτων στρατολόγησης νέων δοτών, αλλά και διατήρησης των εθελοντών απαιτούν βαθιά θεωρητική γνώση και εμπειρία**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η ικανοποίηση των αιμοδοτών από τις παρεχόμενες υπηρεσίες είναι άμεσα συνυφασμένη με την οργάνωση των υγειονομικών δομών. Κάθε νοσοκομειακή υπηρεσία αιμοδοσίας είναι μια συλλογική οντότητα ανθρώπων που υπάγονται σε ένα σύστημα συμβουλευτικής υποστήριξης προς τους αιμοδότες. Συγχρόνως εργάζεται συντονισμένα για την επίτευξη ενός βέλτιστου εργασιακού περιβάλλοντος συμπαράστασης προς τους πολίτες που ανησυχούν για θέματα όπως τα αποτελέσματα των εξετάσεων πριν την αιμοδότηση (J. GREENBERG–R. ABARON 2013).

Βασική αρχή της Μονάδας Αιμοδοσίας είναι η προσέλκυση και η διατήρηση αιμοδοτών. Εγχείρημα δύσκολο, διότι στο χώρο πρωταγωνιστεί ο παράγοντας άνθρωπος, ένας παράγοντας κατ' εξοχήν μεταβλητός και αστάθμητος (Ελληνική Αιματολογική Εταιρεία 1999).

Οι άνθρωποι, είναι γεγονός ότι ανέχονται όλο και λιγότερο υπηρεσίες μη ποιοτικές και μη ασφαλείς. Ωστόσο, η προσέλκυση και η διατήρηση ικανοποιητικού αριθμού αιμοδοτών αγκαλιάζει σε όλη του την έκταση το φάσμα των δραστηριοτήτων της Αιμοδοσίας, καθόσον αφορά την πηγή του αίματος που είναι ο αιμοδότης. Γίνεται πλέον φανερό πως είναι αναγκαίο να ακολουθηθεί από τους εργαζόμενους μια πολιτική κινήτρων προς τους αιμοδότες σε αυτή τη κατεύθυνση, καθώς προέκυψε ότι ένας βασικός παράγοντας για την κατανόηση της συμπεριφοράς του αιμοδότη είναι οι «στάσεις».

Ο όρος «στάσεις», αναφέρεται σε σχετικά σταθερές ομάδες συναισθημάτων, πεποιθήσεων και προσδοκιών. Ο ορισμός «σχετικά σταθερές» αναφέρεται σε κάτι μη εφήμερο ενώ από τη στιγμή που διαμορφώνεται τείνει να εμμένει. (Theodorakis, 1992).

Η προσέλκυση αιμοδοτών, είναι μια έννοια συγκεκριμένη και απτή, τόσο στην εργαστηριακή πράξη, όσο και στην κλινική εμπειρία. Είναι δύσκολο να προσδιοριστεί επακριβώς η ψυχολογία του κάθε δωρητή, ωστόσο έγινε σοβαρή προσπάθεια για την διεξαγωγή συμπερασμάτων. Η παρακίνηση των πολιτών για αιμοδότηση προϋποθέτει ασφαλείς συνθήκες, ευχάριστο περιβάλλον το οποίο θα επιδεικνύει παράλληλα επαγγελματισμό. Όλα αυτά συνιστούν βασικές αξίες που πρέπει να καθοδηγούν τη συμπεριφορά των επαγγελματιών υγείας.

Η διεθνής βιβλιογραφία κάνει σαφές ότι οι άνθρωποι που ωθούνται να συμμετέχουν στην διαδικασία της αιμοδοσίας αποτελούν αντικείμενο του ενδιαφέροντος τόσο στο θεωρητικό, όσο και στο ερευνητικό κομμάτι του ενήλικα πληθυσμού. Ως κατάλληλη μεταβλητή θεωρείται ο συνδυασμός περιβαλλοντικών παραγόντων (κοινωνική πίεση) και προσωπικών χαρακτηριστικών (πεποιθήσεις, ανάγκη για αυτοεκτίμηση ή αναγνώριση) (Hidi & Renninger, 2006).

Το κίνητρο είναι μια εσωτερική κατάσταση ή συνθήκη, που εγείρει τη δράση και κατευθύνει τη συμπεριφορά ενός ατόμου (Brophy, 1998). Υπάρχουν όμως και τα εξωγενή κίνητρα που ενεργοποιούν το άτομο επειδή τα εσωτερικά κίνητρα δεν επαρκούν από μόνα τους. Με άλλα λόγια τα κίνητρα είναι ένας σημαντικός παράγοντας για τη διατήρηση της ικανοποίησης των αιμοδοτών στο περιβάλλον του νοσοκομείου (Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. 1998).

Η ανάγνωση των αποτελεσμάτων υπογραμμίζει τη σημασία ενίσχυσης των αντιλήψεων συμπεριφοράς και των στάσεων των αιμοδοτών, από κάποιες θεωρητικές απόψεις.

Η θεωρία της TPB (θεωρία της Προσχεδιασμένης Συμπεριφοράς) αναπτύχθηκε από τον Aizen (985, 1991)και είναι η εξέλιξη της θεωρίας της αιτιολογημένης δράσης. Υποστηρίζει ότι τα άτομα λαμβάνουν λογικές αποφάσεις, που επηρεάζουν τη συμπεριφορά τους, βάσει των διαθέσιμων δεδομένων και των προσωπικών εκτιμήσεών τους. Σχεδιάστηκε ώστε να συμπεριλάβει συμπεριφορές που δεν υπόκεινται σε πλήρη εθελοντικό έλεγχο (Messer 2008). Εκείνο που προηγείται άμεσα μιας συμπεριφοράς, είναι η «πρόθεση» του ατόμου να την εκτελέσει. Όσο πιο δυνατή είναι η πρόθεση, τόσο πιο πιθανό είναι το άτομο να προσπαθήσει να πραγματοποιήσει τη συμπεριφορά. Η πρόθεση, προτάθηκε να ενεργεί ως καθοριστικός παράγοντας της ενεργούμενης συμπεριφοράς (π.χ. ενεργά επίπεδα συμμετοχής).

Η θεωρία προτείνει, ότι η πρόθεση του ατόμου να

ασχοληθεί με μία συγκεκριμένη δραστηριότητα καθορίζεται από: α) τις στάσεις (attitude) ως προς τη συγκεκριμένη συμπεριφορά, στο βαθμό της θετικής ή αρνητικής αντιμετώπισης από τα άτομα, αναφέρεται στη συνολική αξιολόγηση της δράσης. β) Ο όρος Υποκειμενικό Πρότυπο (subjectnorms) είναι ένας παράγοντας, που δηλώνει την κοινωνική πίεση προκειμένου να εκτελεστεί ή όχι από κάποιο άτομο, κάποιου είδους συμπεριφορά και επηρεάζεται από πολιτισμικούς, δημογραφικούς και ψυχολογικούς παράγοντες. γ)Η μεταβλητή του Αντιληπτικού Έλεγχου Συμπεριφοράς (perceived behavioral control), αφορά τις αντιλήψεις συμπεριφοράς, που βασίζονται σε προϋπάρχουσες πεποιθήσεις και εξαρτώνται από το βαθμό σύμφωνα με τον οποίο είναι επιθυμητή μία συμπεριφορά. Ασκεί τη μεγαλύτερη επιρροή, τόσο στην ατομική πρόθεση για υιοθέτηση μιας συμπεριφοράς, όσο και στην καθιέρωση αυτής (Ajzen 1991).

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν να εξεταστούν αποτελεσματικά οι προσδοκίες των εθελοντών ή περιστασιακών αιμοδοτών από τους επαγγελματίες υγείας, των κινήτρων παρακίνησης αλλά και των αιτιών που οδήγησαν στα επίπεδα προσδιορισμού του συγκεκριμένου αποτελέσματος.

Η συγγραφή του εν λόγω άρθρου βασίστηκε στην υπάρχουσα βιβλιογραφία, και σε θεωρητικές προσεγγίσεις που θα μπορούσαν να προσδιοριστούν ως μοντέλα δράσης (action models). Σημαντική θέση κατέχει η θεωρία της προσχεδιασμένης συμπεριφοράς επειδή μας παρέχει ένα πλαίσιο οργάνωσης της υπάρχουσας γνώσης, έτσι ώστε να καταλήξουμε σε συμπεράσματα μέσα από το δυνητικά τεράστιο εύρος των πληροφοριών σχετικά με την ανθρώπινη πραγματικότητα. Μεταβάλλοντας τους τρεις συγκεκριμένους προγνωστικούς παράγοντες μπορούμε να ενισχύσουμε την πρόθεση του ατόμου να δράσει κατά τον επιθυμητό τρόπο και κατά συνέπεια να αυξηθεί η πιθανότητα πραγματοποίησης της συγκεκριμένης συμπεριφοράς. Στη συνέχεια έχουν παρατεθεί τα συμπεράσματα της έρευνας και κάποιες ενδεικτικές προτάσεις.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

Σχεδιασμός

Η συγκεκριμένη μελέτη είναι ένα μικτό ερευνητικό σχέδιο ποσοτικής ανάλυσης με ποιοτικά χαρακτηριστικά, καθώς βασίζεται σε αριθμητικά δεδομένα που ενδιαφέρονται για το νόημα και τον τρόπο που οι άνθρωποι βιώνουν τα γεγονότα. Διεξήχθη στο τμήμα αιμοδοσίας του νοσοκομείου.

Δείγμα μελέτης

Τον υπό μελέτη πληθυσμό αποτέλεσαν εθελοντές αιμοδότες και μη. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 416 δότες. Διανεμήθηκαν συνολικά 500 ερωτηματολόγια. Ως μέθοδος δειγματοληψίας εφαρμόστηκε η cohort που στόχευσε στη μελέτη της ανάδειξης της παρακίνησης των αιμοδοτών, στη διάρκεια του χρόνου. Η σύμπραξη και η αποδοχή της συμμετοχικής διάθεσης στην έρευνα, θεωρήθηκε ως κριτήριο συναίνεσης στη μελέτη.

Συλλογή δεδομένων

Το χρονικό διάστημα εφαρμογής της έρευνας αφορά το έτος 2020, ενώ πεδίο εφαρμογής αποτέλεσε το τμήμα αιμοδοσίας του νοσοκομείου. Η διατύπωση της ερευνητικής υπόθεσης συνοψίστηκε σε ερωτηματολόγια. Το ερωτηματολόγιο ήταν αυτοσυμπληρούμενο και έγινε προσπάθεια, ώστε να μην είναι περίπλοκο με αποτέλεσμα να δυσκολέψει τον ερωτώμενο. Η δομή του ερωτηματολογίου στο πρώτο μέρος περιλάμβανε τα δημογραφικά στοιχεία και στο δεύτερο μέρος οι ερωτήσεις αφορούσαν την παρακίνηση των αιμοδοτών για συνεχιζόμενη αιμοδοτική δράση.

Το σχέδιο της έρευνας αποτέλεσε η εργασία, η οποία πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια της στοχοθεσίας του τμήματος αιμοδοσίας και χρησιμοποιήθηκε για τη συλλογή και την ανάλυση των στοιχείων. Οι ερευνητικές ερωτήσεις που διατυπώθηκαν απέβλεπαν κυρίως στην επίτευξη των στόχων και των σκοπών της έρευνας. Η επιλογή της κατάλληλης μεθόδου είναι μείζονος σημασίας για την εκτίμηση των παραγόντων.

Τα ερωτηματολόγια αξιοποιήθηκαν με ομαδοποίηση του δείγματος των ερωτήσεων. Ως καταλληλότερη μέθοδος επιλέχτηκε η παραγοντική ανάλυση των κυρίων συνιστωσών, επειδή παρέχει την δυνατότητα, με την τεχνική της αλληλεξάρτησης να βρεθεί ένας τρόπος που να συμπυκνώνει σε ένα μικρότερο σύνολο τις αρχικές μεταβλητές. Αυτές ονομάζονται παράγοντες (factors), ώστε η πληροφορία που προέρχεται από τις αρχικές μεταβλητές του συνόλου, να έχει όσο το δυνατόν μικρότερη απώλεια.

Θέματα ηθικής - Δεοντολογίας

Για την πραγματοποίηση της παρούσας μελέτης χορηγήθηκε έγκριση από το Επιστημονικό Συμβούλιο του νοσοκομείου, όπου διεξήχθη η έρευνα. Τα ερωτηματολόγια ήταν ανώνυμα και δεν άπτονταν θεμάτων ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Πριν τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου, ο κάθε ερωτώμενος ενημερωνόταν προφορικά για τον σκοπό της έρευνας, την σημασία συμμετοχής, αλλά και την δυνατότητα άρνησης.

Στατιστική ανάλυση

Για την ανάλυση χρησιμοποιήθηκε το στατιστικό πρόγραμμα (IBMSPSS version 22.0). Ακολούθησε περιγραφική και επαγωγική ανάλυση ώστε να δημιουργηθούν οι πίνακες συχνοτήτων για τις υπό εξέταση μεταβλητές. Οι μεταβλητές που αφορούσαν την ηλικία και το φύλο αποτυπώθηκαν με τη χρήση της περιγραφικής στατιστικής συχνότητας (Frequency) καθώς και με τη σχετική συχνό-

τητα (Percent) στο σύνολο των ερωτηθέντων.

Οι ερωτήσεις του ερωτηματολογίου που αφορούν την ικανοποίηση και τις προσδοκίες των εθελοντών αιμοδοτών ομαδοποιήθηκαν με τη χρήση της παραγοντικής (factor) ανάλυσης και με τη μέθοδο (Principal Components-PCA) με περιστροφή Varimax. Αυτό έγινε για να μελετηθεί όλη η υπάρχουσα διακύμανση, ενώ συγχρόνως υπολογίστηκαν οι συντελεστές συσχέτισης των μεταβλητών του ερωτηματολογίου. Η καταλληλότητα των δεδομένων και η συσχέτιση ελέγχθηκε χρησιμοποιώντας τη στατιστική δοκιμασία των Kaiser Meyer Olkin (KMO) σύμφωνα με την οποία, εξετάζεται αν τα δεδομένα είναι κατάλληλα για παραγοντική ανάλυση. Το KMO παίρνει τιμές μεταξύ 0 και 1. Αν KMO>0.6 συνεχίζουμε την παραγοντική ανάλυση. Στην εν λόγω έρευνα το KMO ήταν 0.943 άρα επιβεβαιώνεται η καταλληλότητα [Πίν. 4].

Για την εξακρίβωση αν οι μεταβλητές μπορούν να θεωρηθούν ως μια ομάδα που μετράει αυτό για το οποίο έχει κατασκευαστεί, αλλά και της σταθερότητας των απαντήσεων έγινε εκτίμηση αξιοπιστίας εσωτερικής συνέπειας (internal consistency). Η εκτίμηση της αξιοπιστίας έγινε μέσω του συντελεστή αξιοπιστίας α του Cronbach's. Τιμές του δείκτη μεγαλύτερες του 0, 7 ή του 0, 8 θεωρούνται συνήθως ικανοποιητικές. Συγχρόνως χρησιμοποιήθηκε το πρόγραμμα Excel για τα στατιστικά αποτελέσματα των αιμοληψιών σε βάθος πενταετίας.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Από τους 416 αιμοδότες που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο σε ποσοστό 70, 7% ήταν άνδρες ενώ σε ποσοστό 29, 9% αφορούσε γυναίκες [Πίν. 1]. Η μέση ηλικία του δείγματος ήταν 51, 2%, καθώς αποτελεί την πλειοψηφία των αιμοδοτών [Πίν. 2]. Ικανοποιητική είναι η συμμετοχή των ηλικιών 18-35 στους οποίους βασίζονται (ως μελλοντικούς αιμοδότες) οι σταθμοί αιμοδοσίας της χώρας. Το ποσοστό ανταπόκρισης (response rate) του δείγματος ανέρχεται συνολικά στο 83, 2%. Από το πλήθος των δεδομένων προκύπτει, ότι σε ποσοστό 82, 9% ήταν εθελοντές αιμοδότες, ενώ το 17, 1% προέρχονταν από το συγγενικό ή φιλικό περιβάλλον των ασθενών [Πίν. 3].

Από τον [Πίν 4] συμπεραίνουμε ότι η γενική εικόνα είναι ικανοποιητική. Τα σημεία που πρέπει να βελτιωθούν είναι ο χρόνος αναμονής και η τεχνική της αιμοληψίας. Ένα ποσοστό αιμοδοτών το οποίο ανέρχεται στο 10, 73% δεν δέχτηκε να απαντήσει στο ερωτηματολόγιο, ήταν βιαστικοί, αλλά και μετά την αιμοδοτική διαδικασία δεν ήθελαν να παραμείνουν στον χώρο, παρ' όλες τις παροτρύνσεις για την δική τους ασφάλεια. Οι απαντήσεις των αιμοδοτών που αφορούν τις προσδοκίες των δοτών αίματος, εμφανίζουν ποσοστό μεταβλητότητας μεταξύ 0 και 1 στην κάθε ιδιοτιμή (όρια αποδοχής) και ερμηνεύεται από τον αριθμό των παραγόντων που προσαρμόστηκε. Η πρώτη στήλη (Initial) είναι 1 αφού χρησιμοποιήθηκε η μέθοδος των κύριων συνιστωσών. Η χαμηλότερη τιμή είναι 0, 684 ενώ η υψηλότερη 0, 993 που σημαίνει ότι το προσαρμοσμένο μοντέλο είναι αρκετά ικανοποιητικό.

Σε βάθος πενταετίας οι αιμοληψίες είχαν την ακόλουθη πορεία. Παρατηρείται μια μείωση της αιμοδότησης παρ' όλες τις προσπάθειες του προσωπικού. Από το έτος 2016 έως το έτος 2020 υπήρξε μείωση σε ποσοστό 17, 8, ενώ από το έτος 2019 έως το 2020 το ποσοστό ελάττωσης υπολογίστηκε στο 8, 5% [Πίν 8].

Ποιοτική ανάλυση

Ο [Πίν 5] παρουσιάζει με συνοπτικό τρόπο την ικανοποίηση των αιμοδοτών. Αυτή κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα. Οι μεταβλητές έχουν υψηλή συσχέτιση, εκτός από την πρώτη μεταβλητή της οποίας η τιμή είναι, 019. Αν διδόταν μια πιο ελεύθερη ερμηνεία, θα έπρεπε να αποκλειστεί από την παραγοντική ανάλυση καθώς έρχεται σε αντίφαση με την τέταρτη μεταβλητή της οποίας η τιμή φορτίζει με, 826.

Στη συνέχεια ο [Πίν 6] Total Variance Explained περιέχει στη στήλη Initial Eigen values τις ιδιοτιμές και το ποσοστό της διακύμανσης η οποία ερμηνεύει κάθε κύρια συνιστώσα. Στη στήλη Extraction Sums of Squared Loadings το ποσοστό της διακύμανσης εξηγείται από τον κάθε παράγοντα με κριτήριο προσδιορισμού τον αριθμό των παραγόντων Kaiser. Τέλος η στήλη Rotation Sums of Squared Loadings εμφανίζει ο ποσοστό της διακύμανσης το οποίο ερμηνεύεται από τους παράγοντες μετά την περιστροφή. Επομένως έχουμε τέσσερεις παράγοντες που έχουν την ιδιοτιμή 69, 1% της συνολικής διακύμανσης.

Ένας δεύτερος τρόπος προσδιορισμού των παραγόντων είναι το γράφημα (Scree Plot) [Πίν 7] στο οποίο διαπιστώνεται ότι μόνο ένας παράγοντας έχει ιδιοτιμή δηλαδή διασπορά συνιστώσας μεγαλύτερης της μονάδας. Μετά τον δεύτερο παράγοντα παρατηρείται τάση ευθυγράμμισης της γραμμής που ενώνει τις ιδιοτιμές με τους επόμενους υποψήφιους παράγοντες. Ωστόσο στον [Communalities Πίν 5] οι μεταβλητές 2 και 3 δείχνουν μειωμένο ποσοστό διακύμανσης.

ΣΥΖΗΤΗΣΗ

Από το σύνολο των αιμοδοτών που συμμετείχαν προκύπτει ότι το ποσοστό 82, 9% [Πίν 3] ήταν εθελοντές αιμοδότες και είναι αυτοί οι οποίοι καλύπτουν τις αιμοδοτικές ανάγκες κατά το μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Μόλις το 17, 1% ήταν μη τακτικοί δότες, που προσήλθαν μετά από έκλυση κάποιου συγγενή. Η έννοια της παρακίνησης των αιμοδοτών για συνεχιζόμενη αιμοδοτική δράση, έχει αποτελέσει αντικείμενο μελέτης πολλών επιστημόνων, οι οποίοι προσπαθούν να απαντήσουν ποιοι είναι οι παράγοντες και ποια είναι τα εμπόδια για συνεχιζόμενη αιμοδοσία. Η όσο το δυνατόν πιο έγκαιρη έναρξη αιμοδοτικής τακτικής διασφαλίζει σε μεγάλο βαθμό την συνεχιζόμενη

προσέλευση αιμοδοτών για πολλά χρόνια (Αποστολίδου και συν 2013).

Σύμφωνα με την ανακοίνωση του Εθνικού Οργανισμού Υγείας (2020) στα πλαίσια ης Παγκόσμιας Ημέρας Εθελοντικής Αιμοδοσίας, η προσέλευση των αιμοδοτών μειώθηκε σταδιακά σε ποσοστό 25%-60%, με αποτέλεσμα την αδυναμία κάλυψης των αναγκών σε αίμα και την ανάγκη ενίσχυσης των δράσεων εθελοντικής αιμοδοσίας να καθίσταται ως επιτακτική.

Στη συγκεκριμένη ανασκόπηση έγινε προσπάθεια να ελεγχθούν αποτελεσματικά τα κίνητρα προσέλκυσης των αιμοδοτών, της διατήρησης του αριθμού των εθελοντών, αλλά και της μετατροπής τους σε τακτικούς αιμοδότες. Αφετηρία της προσέλκυσης είναι η πληροφόρηση του γενικού πληθυσμού και η μετατροπή του σε ενημερωμένο κοινό. Δεν αρκεί όμως μόνο η πληροφόρηση για την επιτυχία της προσέλκυσης.

Πολλοί παράγοντες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο σ' αυτό το έργο. Μερικοί από αυτούς είναι: οι κατάλληλες συνθήκες αιμοδοσίας, το ευχάριστο περιβάλλον, η θετική εμπειρία, η δυνατότητα πρόσβασης σε κινητό συνεργείο αιμοδοσίας, τροποποίηση του ωραρίου λειτουργίας των αιμοδοσιών, ώστε να εναρμονιστούν με τις ανάγκες του κοινού. Εξάλλου οι καλύτεροι και πειστικότεροι προσελκυτές είναι οι ικανοποιημένοι αιμοδότες.

Επίσης αναφορικά με την ικανοποίηση των αιμοδοτών από το προσωπικό της αιμοδοσίας και τη διαδικασία της αιμοδότησης οι απαντήσεις ήταν θετικές Πίν 10].

Τα ευρήματα της ίδιας μελέτης συμφωνούν και με άλλες έρευνες της θετικής εικόνας που δημιουργείται στους αιμοδότες. Αυτά μπορεί να έχουν μεγαλύτερη σημασία για την προσέλκυση νέων δοτών, καθώς μπορεί να καταστήσουν την αιμοδοσία ενδιαφέρουσα παρά αδιάφορη πράξη (Sojka & Sojka 2003).

Από τις απόψεις των αιμοδοτών που περιγράφουν την αιμοδοτική τους εμπειρία [Πίν 9, διαπιστώνεται πως η πληθυσμιακή ομάδα των εθελοντών γνώριζε πολύ περισσότερα για την διαδικασία της αιμοδοσίας από τους μη εθελοντές. Το αποτέλεσμα αυτό συμφωνεί με το εύρημα άλλης μελέτης που δείχνει πως οι αιμοδότες έχουν πολύ περισσότερες γνώσεις για τη δωρεά αίματος από τους μη δότες (Sojka & Sojka 2003).

Στην ίδια μελέτη επίσης αναφέρεται ότι οι άνθρωποι είναι πιο πιθανό να αιμοδοτούν παρακινούμενοι από εσωτερικά κίνητρα και όχι από εξωτερικά. Αυτό το αποτέλεσμα συνάδει με την θεωρία της αυτοδιάθεσης (Suen-LKP, etal).

Αναλύοντας τον [Πίν 10] απεικονίζεται μια ευνοϊκή στάση για την αιμοδοσία από τον πληθυσμό της πόλης. Επιπροσθέτως εκτός από τις ενημερώσεις των πολιτών για εθελοντική αιμοδοσία, η ικανοποίηση των αιμοδοτών θα μπορούσε να βασιστεί στη διαπροσωπική επικοινωνία, ώστε να μεταφερθούν εξατομικευμένα μηνύματα σε πιθανούς δότες.

Τα ευρήματα της δημογραφικής περιγραφής των αιμοδοτών έδειξαν πως η συμμετοχή της ηλικιακής ομάδας 18-35 ανέρχεται σε ποσοστό 32, 9% [Πίν 2]. Σε αυτήν την πληθυσμιακή ομάδα θα πρέπει να εστιάσει περισσότερο η έρευνα όσων αφορά την ενημέρωση, ώστε να ευαισθητοποιηθεί στην αναγκαιότητα της εθελοντικής αιμοδοσίας. Κατά τις υποδείξεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας και του Συμβουλίου της Ευρώπης, ένα σύστημα αιμοδοσίας πρέπει να στηρίζεται, κατά το δυνατόν, περισσότερο σε εθελοντές, μη αμειβόμενους τακτικούς αιμοδότες (Dhingra 2002) &(Council of Europe 2003).

Οι παραδοσιακές παρεμβάσεις, όπως οι υπενθυμίσεις, κίνητρα, φροντίδα του αιμοδότη, βελτιώσεις μέσω της συμπλήρωσης ερωτηματολογίων, αποστολή ευχαριστηρίων, σχέσεις εμπιστοσύνης και εμπιστευτικότητας, είναι ευρέως διαδεδομένες. Έχουν όμως μικρή επίδραση στην επιστροφή των χορηγών αίματος. Τα ανωτέρω χρειάζεται να συμπληρωθούν με προσεγγίσεις που αντιμετωπίζουν πρακτικά ζητήματα όπως η ευκολία πρόσβασης και διαδικασίας της αιμοδότησης, η ασφάλεια της κοινότητας ή ακόμη και τα προσωπικά οφέλη (Epub 2007).

Παρόμοια σε άλλη μελέτη διαπιστώθηκε πως η χρήση μιας σύνθετης ταξινόμησης για την αξιολόγηση της κανονικότητας των εθελοντών αιμοδοτών παρέχει ακριβέστερες πληροφορίες οι οποίες θα επιτρέψουν τη βελτίωση της ευαισθητοποίησης και της διατήρησης των δωρητών καθώς και την πιθανή αποκατάσταση των πρώην δοτών (PanAfrMed J. 2020).

Άλλη μελέτη αποκάλυψε ότι το 80, 0% των προπτυχιακών φοιτητών επιστημών υγείας είναι μη δότες, αλλά είναι διαθέσιμοι να δωρίσουν αίμα κατόπιν αιτήματος. Οι εκστρατείες και οι μέθοδοι διαφήμισης που επικεντρώνονται στις αναδυόμενες ανάγκες για αιμοδοσία θα μπορούσαν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο στην πρόσληψη νέων δωρητών (Gomes' MJ, et al 2019).

Αν και υπάρχει αλληλοεπικάλυψη μεταξύ των παραγόντων που προβλέπουν την έναρξη και τη διατήρηση της συνήθειας της αιμοδότησης, προτείνεται ότι οι αλλαγές στο κίνητρο και η ανάπτυξη της ταυτότητας ως δότη αίματος, είναι ζωτικής σημασίας (Transfus Medanau 2008).

Το δείγμα μελέτης των ηλικιών 36-50 εμφανίζει τη συχνότητα 84, 1%, [Πίν 3]. Αποτελεί το μεγαλύτερο ποσοστό συστηματικών αιμοδοτών στον Ελλαδικό αλλά και στον παγκόσμιο χώρο (Τσιάτσιου 2008). Σε αυτό το σημείο είναι σημαντικό να αναφερθεί η ανάγκη ανάπτυξης δραστηριοτήτων και προγραμμάτων για τη διατήρηση των τακτικών αιμοδοτών (Gillespie & Hillyer 2002).

Όσον αφορά τις απόψεις των δοτών αίματος, σχετικά με την λήψη του ιστορικού και την καθαριότητα του χώρου καταγράφονται μέτρια επίπεδα ικανοποίησης. Οι δύο αυτές παράμετροι θα μπορούσαν να συσχετιστούν με τα αποτελέσματα του [Πίν 4 Communalities] ώστε το προ-

σωπικό της αιμοδοσίας να εργαστεί και να βασιστεί στον προσδιορισμό των παραγόντων, οι οποίοι συνδέονται με την επιστροφή των αιμοδοτών.

Για την αύξηση των αιμοληψιών η στοχοθεσία του τμήματος αιμοδοσίας βασίστηκε σε διάφορες θεωρίες μια εκ των οποίων είναι η Θεωρία της Αυτοαποτελεσματικότητας. Η θεωρία αυτή διατυπώνει ότι τα άτομα παρουσιάζονται με στοιχεία που απεικονίζουν διαφορετικά επίπεδα απαιτήσεων διαδικασιών και αξιολογούν τη δύναμη της πίστης τους στην ικανότητά τους να εκτελέσουν τις απαιτούμενες δραστηριότητες. Τα στοιχεία είναι διατυπωμένα από την άποψη του μπορώ να κάνω παρά θα κάνω. (Bandura. 1997).

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συνοψίζοντας τα ευρήματα της παρούσας μελέτης, γίνεται φανερό από τον [Πίν 5 Rotated Component Matrix[a]] ότι η ικανοποίηση των αιμοδοτών κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα. Δημοφιλής είναι η προσέγγιση για τη βελτίωση της ποιότητας των προσφερόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες. Παράλληλα η προσέγγιση αυτή αναφέρεται και στις τεχνικές αποτελεσματικών τρόπων βελτίωσης της εργασιακής ζωής των εργαζομένων.

Παρόλο που έχουν γίνει προσπάθειες προς αυτές τις κατευθύνσεις τα αποτελέσματα του [Πίν 4 Communalities] στις απαντήσεις των ερωτήσεων που αφορούν τον χρόνο αναμονής και την δυνατότητα που δόθηκε στους αιμοδότες για διευκρινιστικές ερωτήσεις πριν την αιμοληψία, δεν είναι ικανοποιητικά.

Η συλλογή των πληροφοριών τονίζει τη σημασία της υψηλής ποιότητας παροχής φροντίδας. Στις ήδη υπάρχουσες αντιλήψεις του πληθυσμού για την εθελοντική προσφορά αίματος, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή και στον χώρο αναμονής των αιμοδοτών, ώστε να είναι πιο άνετος και ευχάριστος. Χώροι κατακλυσμένοι από κόσμο, θορυβώδης, σκοτεινοί ή με κακής ποιότητας αέρα αποτελούν ανατρεπτικό παράγοντα και δίνουν την αίσθηση ότι ο χρόνος δεν κυλάει. Η διαχείριση ποιότητας σε ένα αποδοτικό τμήμα αρχίζει στην πραγματικότητα από την προσέλκυση και την φροντίδα των αιμοδοτών.

Οι εργαζόμενοι θα πρέπει να αναπτύξουν τεχνικές βελτίωσης της επικοινωνίας με πραγματικό ενδιαφέρον προς τους αιμοδότες. Η προσέλκυση νέων αιμοδοτών έχει θεμελιώδη σημασία για τη λειτουργία του τμήματος. Εξίσου σημαντική είναι και η διατήρηση των ήδη υπαρχόντων αιμοδοτών, ιδιαίτερα για την επίτευξη του διπλού στόχου της ασφάλειας και της επάρκειας αίματος.

Επίσης η διακύμανση των αιμοληψιών της τελευταίας πενταετίας από το 2016 έως το 2020 [Πίν 11] αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο που αποτυπώνει την επίδραση των μεθόδων που εφαρμόστηκαν. Η μελέτη των ερευνητικών δεδομένων ανά έτος ανέδειξε μείωση των αιμοληψιών. Με την έναρξη της πανδημίας COVID-19 και την εφαρμογή των πρώτων μέτρων στα νοσοκομεία, οι νοσοκομειακές υπηρεσίες αιμοδοσίας βρέθηκαν μπροστά σε μια πρωτοφανή πρόκληση, με συνεχώς μεταβαλλόμενα δεδομένα. Παρόλη την προσπάθεια και ενημέρωση που έγινε πως οι συνθήκες είναι ασφαλείς με τήρηση των μέτρων ατομικής προστασίας, αλλά και ξεχωριστής εισόδου πρόσβασης στο Τμήμα Αιμοδοσίας, η μείωση της δωρεάς αίματος συνεχίστηκε.

Λαμβάνοντας υπόψη τους παράγοντες που αναδείχτηκαν από την συγκεκριμένη έρευνα, πρέπει να υπογραμμιστεί η αναγκαιότητα ουσιαστικών παρεμβάσεων εφαρμογής βέλτιστων τεχνικών και μεθόδων προσέγγισης των αρχάριων και περιστασιακών αιμοδοτών σε τακτικούς αιμοδότες, αλλά και η διατήρηση των είδη υπαρχόντων. Στη διαμόρφωση των σημερινών συνθηκών έχει καθιερωθεί μια νέα αντίληψη, σύμφωνα με την οποία η εξυπηρέτηση και η ικανοποίηση των αιμοδοτών έχουν υψηλή αξία, καθώς είναι μία πολύ βασική παράμετρος για την κάλυψη των αιμοδοτικών αναγκών της χώρας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Αποστολίδου Κ., Ρεκλείτη Μ., Σαρίδη Μ., Τόσκα Α., Σουλιώτης Κ., Ζηλίδης Χ., 92013) Διερεύνηση των στάσεων και των κινήτρων εθελοντών αιμοδοτών.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ – ΤΜΗΜΑ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑ – ΑΦΑΙΡΕΣΗ – ΗΜΕΡΙΔΑ 1998 (Διασφάλιση Ποιότητας Αθήνα 5 Δεκεμβρίου 1998)

Θεοδωράκης, Ι., Δογάνης, Γ., Μπαγιάτης, Κ., Γούδας, Μ., & Τσαρτσαπάκης, Ι. (1992). Πρόβλεψη της συμπεριφοράς με βάση τη θεωρία της «Αιτιολογημένης Δράσης.

Κοντακίδου, Ε.(2016)Προσέλκυση και διατήρηση αιμοδοτών: κατανοώντας και επηρεάζοντας τη συμπεριφορά των υποψήφιων αιμοδοτών.

Κουλιεράκης Γ. (2015) Προσέλκυση αιμοδότη και εθελοντών δοτών αιμοποιητικών κυττάρων. Σεμινάριο αιμοδοσίας για Νοσηλευτές και Τεχνολόγους « Η Αιμοδοσία το 2015». Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας».

Κωσταρίδου-Ευκλείδη, Α. (1998), Ψυχολογία Κινήτρων, Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα, σ. 17.

Μαλλιαρού Μ. & Σαράφης Π. (2012). Οικονομική κρίση. Τρόπος επίδρασης στην υγεία των πολιτών και στα συστήματα υγείας. Το βήμα του Ασκληπιού.

Οδηγός για την Παρασκευή, τη χρήση και τη διασφάλιση της ποιότητας των
προϊόντων αίματος – Σύσταση αρ. R (95) 15- Αθήνα, 2005). Εκδόθηκε από τις Εκδόσεις Συμβουλίου της Ευρώπης http://book.coe.int

ΟΡΓΑΝΩΣΙΑΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ J.GREENBERG-R BARON ΕΚΔΟΣΕΙΣ GUTENBERG ΕΝΑΤΗ ΕΝΔΟΣΗ

Τάτσης Ν.Χ., (1997) Κοινωνιολογία. Ιστορική Εισαγωγή και Θεωρητικές Θεμελιώσεις. Αθήνα, Οδυσσέας

Τσιάτσιου, Π.(2008). Τάσεις Απόψεων και Κίνητρα Αιμοδοτών σε συνάρτηση με την ποιότητα και την ασφάλεια του μεταγγιζόμενου αίματος. Διπλωματική Εργασία, Ανοιχτό Πανεπιστήμιο Σχολή Κοινωνικών Επιστημών. Πάτρα σελ 9, 11, 80-81.

AjzenI. (1991). The Theory of Planned Behavior. Organizational Behavior and Human Decision Processes, 50, 179-211.

Watson, W. Stewart, W. H. Jr.&Bar Nir, A. (2003. The effects of human capital, organizational demography, and interpersonal processes on venture partner perceptions of firm profit and growth. Journal of Business Venturing. 18, 145-164.

Tsui, A. S., Egan. D., &O'Reilly, C. A. III 1992) Being different: Relational demography and organizational attachment. Administrative Science Quarterly, 37, 549-579.

Rosenstock, I. M. (1960). "What Research in Motivation Suggests for Public Health." American Journal of Public Health, 50, 295–302.

Becker, M. H. (1974). "The Health Belief Model and Personal Health Behavior." Health Education Monographs, 2, 324–473.

Becker, M. H., & Maiman, L. A. (1975). Sociobehavioral determinants of compliance with health and medical care recommendations. Medical Care, 13, 10-24.

Marcus, B. H., King, T. K., Clark, M. M., Pinto, B. M., & Bock, B. C. (1996). Theories and techniques for promoting physical activity behaviors. Sports Medicine, 22(5), 321-331.

Hidi, S. & Renninger, A. K. (2006). The Four-Phase Model of Interest Development, Educational Psychologist, 41 (2), 112.

Brophy, J. (1998). Motivating students to learn. Boston: Allyn & Bacon.

Ferreira, M., Cardosob, A. P., Abrantesc, J. L. (2011). Motivation and Relationship of the Student with the School as Factors Involved in the Perceived Learning. Procedia - Social and Behavioral Sciences, 29, 1707–1714.

Bandura A. (1997). Self-efficacy: the exercise of control. New York: Freeman

P. Brest (2010). «The Power of Theories of Change». Stanford Social Innovation Review Spring.

Bandura, A. (Ed.) (1995). Self-efficacy in changing societies. New York: Cambridge
University Presse.

Godin, G. (1994a). Social Cognitive Models. In R. K. Dishman, (Ed.), Advances in Exercise Adherence. Champaign, Illinois: Human Kinetics.

Masser BM., White KM., and Hyde MK., Terry DJ. (2008) The psychology of blood donation: current: research and future directions. Transfuse Med Rev.; Jul; 22 (3):215-233

Dzewaltoski, D. A., Noble, J. M., & Shaw, J. M. (1990). Physical activity participation: Social cognitive theory versus the theories of reasoned action and planned behavior. 12, 388-405.

Armitage, C. J., Conner, M., Loach, J., & Willettw, D. (1999). Different perceptions of control. Applying an extended theory of planned behavior to legal and illegal drug use. Basic and Applied Social Psychology, 21, 301-316.

Nguyen, D.D., DeVita, D.A., Hirscher, N.V. and Murphy, E.L. (2008). Blood donor 249 satisfaction and intention to future donation. Transfusion: 48, 742-748.

Parasuramanetal, 1985.

Dhingra D.N., (2002). Blood safety in the developing world and who initiative. Vox Sanguinis, 83;173-177

Council of Europe: (2003). Recommendation No. R (95)15. Guide to the Preparation, Use and Quality Assurance of Blood Components, 9th edn. Strasbourg, France, Council of Europe Publishig, (ISBN92-871 `-5075-3)

Gillespie, T.W. και Hillyer, C.D. (2001) Αιμοδότες και παράγοντες που επηρεάζουν την απόφαση αιμοδοσίας. Μεταγγίσεις Ιατρική Κριτικές, 16, 115-130.

Suen LKP, et al. BMJ Ανοιχτό. 2020. PMID: 31959604 Δωρεάν άρθρο PMC Transfus Apher Sci. 2016 Απρ. 54 (2): 303-8.
doi: 10.1016 / j. transci.2015.11.001. Epub 2015 1 Δεκεμβρίου

Sojka, B.N., & Sojka, P., (2003).Η εμπειρία της αιμοδοσίας αντιληπτός σωματικός, ψυχολογικός και κοινωνικός αντίκτυπος της αιμοδοσίας στον δότη. Πρώτη δημοσίευση 28/2/2003. doi: 10.1016/j.transci.2015.11.001. Epub 2015 Dec 1

Pan Afr Med J.2014 22 Απριλίου 17: 306. doi:10.11604 / pamj.2014.17.306.2663. eCollection 2014.

https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/18572097/
https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/31959604/
https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/17894795/

Πίνακας 1.
ΦΥΛΟ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΑΝΔΡΑΣ	294	70, 7	70, 7	70, 7
	ΓΥΝΑΙΚΑ	122	29, 3	29, 3	100, 0
	Total	416	100, 0	100, 0	

Πίνακας 2.
ΗΛΙΚΙΑ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΑ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	18-35	137	32, 9	32, 9	32, 9
	36-50	213	51, 2	51, 2	84, 1
	51-65	66	15, 9	15, 9	100, 0
	Total	416	100, 0	100, 0	

Πίνακας 3.
ΕΙΣΤΕ ΕΘΕΛΟΝΤΗΣ ΑΙΜΟΔΟΤΗΣ;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΝΑΙ	345	82, 9	82, 9	82, 9
	ΟΧΙ	71	17, 1	17, 1	100, 0
	Total	416	100, 0	100, 0	

Πίνακας 4.
Communalities ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΔΟΤΩΝ ΑΙΜΑΤΟΣ

	Initial	Extraction
ΣΑΣ ΔΟΘΗΚΑΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ?	1.000	.993
ΧΡΟΝΟΣ ΑΝΑΜΟΝΗΣ	1.000	.684
ΤΡΟΠΟΣ ΛΗΨΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ	1.000	.717
ΤΡΟΠΟΣ ΑΙΜΟΛΗΨΙΑΣ	1.000	.683
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΑΙΘΟΥΣΑ ΑΙΜΟΛΗΨΙΩΝ	1.000	.816
ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΧΩΡΟΥ	1.000	.817
ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΠΟΥ ΣΑΣ ΔΟΘΗΚΑΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΙΜΟΛΗΨΙΑ	1.000	.731
ΘΑ ΞΑΝΑΔΩΣΕΤΕ ΑΙΜΑ?	1.000	.809
ΠΩΣ ΗΤΑΝ Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ?	1.000	.750
	1.000	.777

Πίνακας 5.
Rotated Component Matrix[a]
ΑΙΜΟΔΟΤΙΚΗ ΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

	Component	
	1	2
ΣΑΣ ΔΟΘΗΚΑΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΠΡΙΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΥ?	-.019	.996
ΧΡΟΝΟΣ ΑΝΑΜΟΝΗΣ	.824	-.070
ΤΡΟΠΟΣ ΛΗΨΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ	.846	.047
ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΠΟΥ ΣΑΣ ΔΟΘΗΚΕ ΓΙΑ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ - ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΑΙΜΟΛΗΨΙΑ	.826	.039
ΤΡΟΠΟΣ ΑΙΜΟΛΗΨΙΑΣ	.903	.013
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΣΤΗΝ ΑΙΘΟΥΣΑ ΑΙΜΟΛΗΨΙΩΝ	.903	-.047
ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑ ΧΩΡΟΥ	.850	-.094
ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΠΟΥ ΣΑΣ ΔΟΘΗΚΑΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΙΜΟΛΗΨΙΑ	.899	.018
ΘΑ ΞΑΝΑΔΩΣΕΤΕ ΑΙΜΑ?	.866	-.003
ΠΩΣ ΗΤΑΝ Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ?	.879	-.063

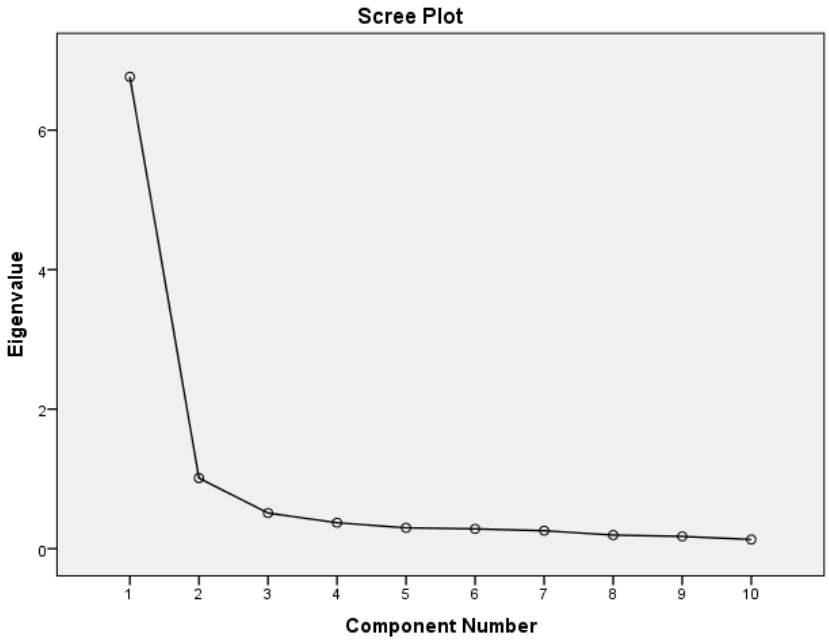
Total Variance Explained

Πίνακας 6.

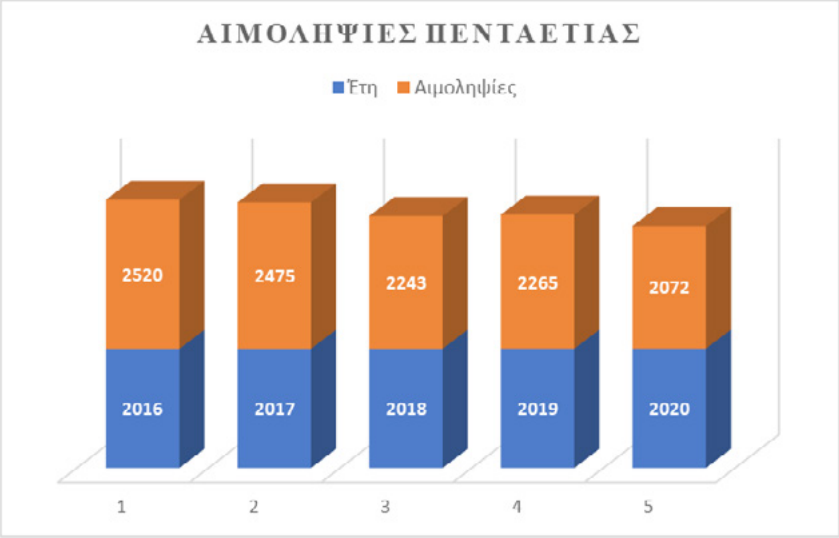
Component	Initial Eigen values			Extraction Sums of Squared Loadings			Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	6.778	45.189	45.189	6.778	45.189	45.189	6.767	45.110	45.110
2	1.436	9.571	54.761	1.436	9.571	54.761	1.439	9.593	54.704
3	1.133	7.554	62.314	1.133	7.554	62.314	1.114	7.428	62.132
4	1.032	6.880	69.195	1.032	6.880	69.195	1.059	7.063	69.195
5	.938	6.253	75.448						
6	.845	5.636	81.084						
7	.670	4.465	85.549						
8	.494	3.296	88.845						
9	.369	2.457	91.303						
10	.294	1.957	93.260						
11	.272	1.815	95.075						
12	.253	1.685	96.759						
13	.184	1.228	97.988						
14	.172	1.150	99.137						
15	.129	.863	100.000						

Πίνακας 7.

ScreenPlot

Πίνακας 8
ΑΙΜΟΛΗΨΙΕΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑΣ

Πίνακας 9.
ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΙΜΟΔΟΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΑΙΜΟΛΗΨΙΑΣ

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	ΜΑΛΛΟΝ ΚΑΚΕΣ	21	32, 7	32, 7	32, 7
	ΑΔΙΑΦΟΡΕΣ	136	50, 0	50, 0	82, 7
	ΜΑΛΛΟΝ ΚΑΛΕΣ	208	5, 0	5, 0	87, 7
	ΠΟΛΥ ΚΑΛΕΣ	37	8, 9	8, 9	96, 6
	ΑΡΙΣΤΕΣ	13	3, 1	3, 1	99, 8
	66, 00	1	, 2	, 2	100, 0
	Total	416	100, 0	100, 0	

Πίνακας 10.
ΑΙΣΘΑΝΕΣΤΕ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΔΙΝΟΝΤΑΣ ΑΙΜΑ;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	5, 00	212	51, 0	51, 0	51, 0
	6, 00	204	49, 0	49, 0	100, 0
	Total	416	100, 0	100, 0	

Πίνακας11.
ΘΑ ΔΙΝΑΤΕ ΑΙΜΑ ΕΠΕΙΔΗ ΣΑΣ ΖΗΤΗΘΗΚΕ;

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	5, 00	280	67, 3	67, 3	67, 3
	6, 00	136	32, 7	32, 7	100, 0
	Total	416	100, 0	100, 0	

RESEARCH ARTICLE

The expectations of voluntary blood donors and the motivation for continued blood donation action

Theodora Kamberi[1], Maria Kipouropoulou[2]

1. Nurse, responsible for the blood donation department of the General Hospital of Florina.
2. Nurse, MSc. Education Office of the General Hospital of Florina

ABSTRACT

Introduction: Investing in maintaining the trust of blood donors, the safety of blood and blood products and the effectiveness of health professionals is vital because it can enhance the attraction of donors.

Purpose: The main purpose of this research is to highlight the most prevalent motivational factors of blood donation.

Methodology: A mixed research project was conducted after quantitative and qualitative methodologies were used in the blood donation unit of the hospital with a sample of 416 blood donors, volunteers and non-volunteers. Research questionnaires were formulated for the year 2020.The data was collected in the form of a specially designed questionnaire. The statistical analysis was performed with the software program Statistical Package for Social Sciences (IBMSPSS), version 22.0.

Results: In a percentage of 70.7%, the majority of blood donors were men, aged 36-50 years old. The evaluation of the study results showed that the blood donors were volunteers in a percentage of 82.95%, while the remaining percentage of 17.1% were urged to donate blood, due to a need of a relative.

Conclusions: The findings of the study show the need for substantial interventions, application of better techniques and approach methods as well as maintenance of blood donors. The urge of people to donate blood constitutes a procedure of great importance which requires constant efforts. The sufficiency of blood is ensured only with constant, systematic blood donors.

Key words: Blood donor, attracting blood donors, ongoing motivation for blood donation

Corresponding author: Maria Kipouropoulou
e-mail: marikip@hotmail.com

Date of submission: 23/04/2021
Publication date: September 2022

Citation: Kamberi T. & Kipouropoulou M. (2022). The expectations of voluntary blood donors and the motivation for continued blood donation action. Hellenic Journal of Nursing Science 15(3), https://doi.org/10.24283/hjns.202233